

**ЗАВІДУВАЧУ КАФЕДРИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
ЧЕРНІВЕЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМ. ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА
МАКАРУ ЮРІЮ ІВАНОВИЧУ – 80**

Юрій Іванович у свої 80 енергійний, сповнений нових творчих задумів. Наш ювіляр народився 4 лютого 1935 р. в селі Новосілки Томашівського повіту Люблинського воєводства у Польщі, на історичній Холмщині. З вересня 1941 р. розпочав навчання в Українській народній школі у рідному селі. За місцем проживання навчався по лютий 1945 р. Проте навчання не носило систематичного характеру. Задовільним був хіба що перший навчальний рік. А далі через воєнне лихоліття вимушені канікули тривали місяцями.

Навесні 1945 р. родина у складі матері і двох малолітніх синів, разом з іншими українськими родинами, у відповідності з Угодою, підписаною між офіційним Києвом, власне М.С. Хрущовим, та прокомуністичним Польським Комітетом Національного Визволення, була вивезена до УРСР. Тоді це називалося добровільною евакуацією на прабатьківщину. Батько ж став жертвою міжнародного конфлікту ще восени 1943 р.

Родину поселили у селі Британи, що на березі Дніпра у Херсонській області. Там Юрій закінчив четвертий клас вже радянської школи. Влітку 1946 р. родина перебралася на Волинь, де 1949 р. він закінчив сьомий клас у середній школі міста Ківерці, що біля Луцька. Того ж року вступив до Володимир-Волинського педагогічного училища фізичної культури. Через чотири роки отримав диплом вчителя фізичного виховання з відзнакою і розпочав вчителювання у тодішньому районному центрі Затурці, звідки восени 1954 р. був покликаний до війська і став десантником. Має понад 50 стрибків з парашутом.

Після демобілізації восени 1957 р. вчителював на Львівщині, спочатку в Новоукраїнці Забузького району (тепер Варяж Сокальського району), а потім у Червонограді, де з 1962 по 1971 рік працював директором середньої школи.

Ще 1953 р. вступив на заочне навчання до Київського університету, яке завершив, з перервою на військову службу, 1962 р., здобувши фах історика. Працюючи в школі написав і захистив кандидатську дисертацію про Варшавське повстання 1944 р. Оскільки наукові інтереси вченого не були пов'язані з працею у школі, то 1971 р. перейшов за конкурсом на роботу до Чернівецького університету, де пройшов посади від старшого викладача до декана факультету і завідувача кафедри.

Наприкінці грудня 1975 р. був обраний деканом історичного факультету. Через 27 років, 2 січня 2003 р., Юрій Іванович передав естафету деканства наступникові, вихованцеві цього ж факультету, професорові, д.і.н. Добржанському Олександровичу Володимировичу.

Працюючи деканом, професор Макар поставив собі за мету домогтися, щоб факультет зайняв належне місце серед інших підрозділів університету, для чого насамперед треба було створити працездатний професорсько-викладацький колектив, на що пішло чимало років. Але мета була досягнута. Факультет став багатопрофільним навчально-науковим підрозділом університету, який готує фахівців за напрямками історія, політологія, міжнародні відносини, міжнародна інформація. Ще працюючи деканом проф. Макар очолив кафедру історії нового та новітнього часу, захистивши попередньо докторську дисертацію про суспільно-політичні перетворення 1944-1949 рр. у Польщі. Згодом кафедра, у зв'язку з розвитком факультету, перетворилася на кафедру всесвітньої історії та політології, а потім – всесвітньої історії та міжнародних відносин. Після чергової реорганізації у 2001 р. наш Ювіляр до сьогодні очолює кафедру міжнародних відносин.

Гостра потреба у молодих науково-педагогічних кадрах спонукала Юрія Івановича підняти питання про створення спеціалізованої вченої ради, яка запрацювала влітку 1994 р. як докторська з історичних наук. Через 10 років за рішенням Вищої атестаційної комісії України замість однієї спецради на факультеті історії, політології та міжнародних відносин почало

діяти дві докторські спецради – окремо з історичних і з політичних наук. Останню очолює проф. Юрій Макар. Ним особисто підготовлено 33 кандидати і 12 докторів з історичних та політичних наук. Власний науковий доробок ювіляра складає понад 500 публікацій, в т.ч. індивідуальні і колективні монографії та підручники і навчальні посібники. Він є членом редколегій ряду вітчизняних і зарубіжних видань. У 1996 р. заснував «Науковий вісник Чернівецького університету. Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини». До 2003 р. був його редактором, а тепер є заступником редактора. На початку 90-х років започаткував видання кафедрального збірника, який з початку 2000-х років виходить під назвою «Історико-політичні проблеми сучасного світу». Працює співредактором відомого у світі часопису «Український історик», є також членом редколегій інших українських та зарубіжних видань, зокрема «Public Voice» (США) та «Limes» Жешів, Польща.

Основними напрямками наукового зацікавлення Юрія Макара є: питання українсько-польських міжлюдських та міждержавних відносин; історія і сьогодення української діаспори; історія Польщі, Канади та інших держав Заходу; проблеми сучасних міжнародних відносин. Він є зачинателем напряму *канадознавства* у Чернівецькому університеті, який тепер став провідною науковою установою України у цій галузі.

За багаторічну бездоганну працю відзначений багатьма державними нагородами, в т.ч.: орденом «За заслуги» III ст., почесним званням «Заслужений діяч науки і техніки». Має також низку заохочень профільного міністерства – три Почесні грамоти та нагрудний знак «За наукові досягнення» (2010 р.). Йому було присвоєно звання почесного професора університетів – Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича (2000), Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки (2003), Жешівського (Польща, 2007) а також почесного доктора Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (2015).

До вище названих відзнак і нагород додалася ще одна нагорода. Вона стала гарним сюрпризом для Ювіляра. Юрій Іванович отримав нагороду Почесного професора Морітца Гунцінгера (Франфурт-на-Майні, Німеччина) медаль «За визначний внесок у поширення ідеї Єдності Європи».

Наш Ювіляр є академіком: Міжнародної слов'янської академії наук (1997), Української академії історичних наук (1999), Української вільної академії наук у США (2006), Української академії політичних наук (2007).

Одружений. Пані Елеонора, з якою він проживає у злагоді і любові вже 56 років, подарувала йому двох синів. Старший – Олександр – доктор філософії, магістр бізнесової адміністрації; працює в міністерстві вищої освіти провінції Альберта (Канада). Молодший – Віталій – кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин ЧНУ; директор Центру канадських студій.

**Шановний Юрію Івановичу, з роси Вам і води!
Многая Літа! Sto Lat! La Mułți Ani! Herzliche Glückwünsche!**

Лариса Коврик-Токар,
Владислав Струтинський